

Rudnik soli "Tuzla" d.d. Tuzla
Odbor za reviziju

IZVJEŠTAJ
o izvršenom pregledu finansijskih izvještaja
Rudnika soli "TUZLA" d.d. Tuzla
za period d 01.01. do 31.12.2022. godine

Tuzla, maj 2023.godine

UVOD

Obaveza sačinjavanja i predaje finansijskih izvještaja za sva pravna lica propisana je Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH¹, a u skladu sa Zakonom o privrednim društvima², Konceptualnim okvirom za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)³.

Rudnik soli "TUZLA" d.d. Tuzla spada u "velika pravna lica", čijim se vrijednosnim papirima trguje na tržištu kapitala te je obavezan sastavljati i prezentirati kompletan set finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama u kapitalu, Bilješke uz finansijske izvještaje i Godišnji izvještaj o poslovanju).

Odbor za reviziju je izvršio pregled finansijskih izvještaja Rudnika soli "TUZLA" d.d. Tuzla (u daljem tekstu: Društvo) za period koji je završio 31.12.2022.godine, o čemu je sačinio svoja zapažanja po segmentima i dao mišljenje o izvršenom pregledu godišnjim finansijskim izvještajima za 2022.godinu.

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvata slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika,
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena,
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Takođe, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti. Posebno skrećemo pažnju na poštivanje zakonskih i podzakonskih akata, kao i obavezu usklađivanje internih akata sa pozitivnim zakonskim propisima.

Odgovornost Odbora za reviziju je da na osnovu izvršenog pregleda izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom i drugom važećom regulativom, odnosno da li informacije sadržane u finansijskim evidencijama koje su bile predmet pregleda objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima povezanost sa finansijskim izvještajima Društva za period koji se završio 31.12.2022.godine.

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će pregledi finansijskih izvještaja uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih godišnjih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio pregleda finansijskih izvještaja, stvaramo procjene i održavamo profesionalni skepticizam.

OPŠTI PODACI

¹ "Službene novine F BiH" broj: 83/09 i novi Zakon objavljen u "Sl. novine F BiH" broj: 15/21, stupio na snagu 04.03.2021.godine;

² "Službene novine F BiH" broj: 81/15 i 75/21;

³ Objave Okvira, MRS i MSFI na stranici Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBiH;

Rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj 032-0-Reg-08-001668 od 12. januara 2009. godine izvršen je upis promjene naziva i adrese, i upis usklađivanja djelatnosti sa KD BiH, tako da novi naziv glasi Dioničko društvo Rudnik soli „TUZLA“ Tuzla, skraćena oznaka firme Rudnik soli „TUZLA“ d.d. Tuzla.

Promjene u sudskom registru u periodu 01.01.- 31.12.2022.godine: osim promjene upisa odgovornih lica, nije bilo drugih promjena.

Matični registarski broj Društva je 1 – 91.

Sjedište Društva je u Tuzli, na adresi: Tušanj broj 66, Bosna i Hercegovina.

Osnovna šifra djelatnosti Društva, prema KD BiH 2010 je 08.93 – Vađenje soli.

Društvo je registrovano i za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa. U svom sastavu Društvo ima jednu poslovnu jedinicu pod nazivom Pogon Tetima, na adresi Tetima bb, Tuzla.

Identifikacioni broj Društva je 4209348590007.

Društvo je upisano kao **PDV obveznik pod brojem** 209348590007.

Registarski broj emitenta kod Komisije za vrijednosne papire: 01 – 719 – 3842

ISIN kod: BARSTTR00001

Osnovni kapital Društva podijeljen je na 1.531.665 običnih (redovnih) dionica, iste klase, nominalne vrijednosti od 85,10 KM po jednoj dionici.

Rješenjem Općinskog suda u Tuzli broj 032-0-Reg-16-001158 od 08. septembra 2016.godine izvršen je upis povećanja osnovnog kapitala, tako da isti iznosi **130.344.691,50 KM**.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira FBiH⁴ i Obrascu OEI-PD za period od 01.01 do 31.12.2022.godine ukupan broj dioničara je 520. Dioničari sa najvećim brojem učešća u kapitalu su:

Vlada Tuzlanskog kantona 1.112.557 dionica ili 72,6371 %
Solana d.d. Tuzla 144.047 dionica ili 9,4046%
Ostali dioničari 275.061 dionica ili 17,9583 %
Ukupno 1.531.665 dionica ili 100,00 %

Odgovorna lica

Članovi Uprave Društva tokom 2022. godine su:

1. od 29. marta 2021. godine do 07.07 2022. godine:
 - mr.sci Jasmin Isabegović, dipl.ing.geol. – direktor;
 - Kadro Jahić, dipl.ing.rud. – izvršni direktor za tehničke poslove;
 - Indira Okić, dipl.pravnik – izvršni direktor za pravne poslove;
 - dr.sci Almir Šabović, dipl.ing.geol. – izvršni direktor za razvoj i istraživanje;
 - Aldin Pašalić, dipl.ecc. – izvršni direktor za ekonomske, finansijske i komercijalne poslove.
2. od 08.07.2022. godine i dalje:
 - Nermin Baluković, dipl.ing.geol. – v.d. direktor;
 - Kadro Jahić, dipl.ing.rud. – v.d. izvršni direktor za tehničke poslove;
 - Azra Cilović, dipl.pravnik – v.d. izvršni direktor za pravne poslove;
 - Kasim Butković, dipl.ing.geol. – v.d. izvršni direktor za razvoj i istraživanje;
 - Igor Ilić, MBA. – v.d. izvršni direktor za ekonomske, finansijske i komercijalne poslove.
 -

⁴uvid izvršen dana 23.04.2023.godine

MIŠLJENJE O PREGLEDU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ODBORA ZA REVIZIJU DRUŠTVA

Obavili smo pregled godišnjih finansijskih izvještaja Rudnika soli „TUZLA“ d.d. Tuzla, (u daljem tekstu Društvo), koji se sastoje od Izvještaja o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31. decembra 2022. godine, Izvještaja o ukupnom rezultatu za period (bilans uspjeha), Izvještaja o promjenama na kapitalu i Izvještaja o gotovinskim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje objavljenih u bilješkama uz godišnje izvještaje.

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Naša odgovornost je izraziti zaključak o priloženim finansijskim izvještajima. Naš uvid smo obavili u skladu s Međunarodnim standardom za angažman uvida (MSU) 2400 (izmijenjeni)⁵, Angažmani uvida u historijske finansijske izvještaje MSU 2400 (izmijenjen) zahtijeva od nas da zaključimo je li nam nešto skrenulo pozornost što bi uzrokovalo da povjerujemo kako finansijski izvještaji, kao cjelina, nisu sastavljeni u svim značajnim odrednicama u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Ovaj standard također zahtijeva da postupimo u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima.

Uvid u finansijske izvještaje u skladu s MSU-om 2400 (izmijenjenim) je angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja. Praktičar obavlja postupke, koji se prvenstveno sastoje u postavljanju upita menadžmentu i drugima unutar subjekta, prema primjerenosti, i primjenjivanju analitičkih postupaka, te ocjenjuje pribavljene dokaze.

Obavljeni postupci uvida su značajno manji od onih koji se obavljaju u reviziji koja se provodi u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, odnosno, pregled finansijskih izvještaja ne pruža mogućnost sticanja uvjerenja da će se uočiti sva značajna pitanja koja bi mogla biti identifikovana tokom revizije. Prema tome, ne izražavamo revizijsko mišljenje o tim finansijskim izvještajima, već mišljenje o pregledu finansijskih izvještaja.

Osnova za negativno mišljenje

- Knjigovodstvena vrijednost kapitaliziranih troškova razvoja na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 26.891.337 KM (2021; 27.818.626 KM). Društvo prilikom početnog priznavanja ove imovine nije izvršilo adekvatnu procjenu da li je i ako jeste u kojoj mjeri je sredstvo nastalo iz faze istraživanja (što je rashod u trenutku njegovog nastanka), a u kojoj mjeri je proizašlo iz razvoja, kada se priznaje kao sredstvo ako ispunjava uslove propisane MRS 38 - Nematerijalna sredstva. S obzirom da Društvo nije vršilo procjenu potencijalnog obezvredjenja nematerijalnog sredstva, kako to nalaže MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine, na osnovu dostavljenih informacija ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost kapitaliziranih troškova razvoja, kao ni utvrditi potencijalne efekte na finansijske izvještaje.

⁵Na snazi za uvide u finansijske izvještaje za razdoblja započeta na 15. decembar 2013. ili nakon tog datuma. Sa engleskog jezika na hrvatski preveden 2015.godine. Na stranici SRRFBiH od 2016.godine

- Na datum bilansa nije vršena procjena nadoknadive vrijednosti zemljišta, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine. U 2008. godini vrijednost zemljišta uvećana je bez vjerodostojne dokumentacije za 37.057.166 KM. Društvo ne posjeduje validne dokaze o statusu zemljišta, u smislu dokaza o vlasništvu, za dio nekretnina, u vrijednosti od oko 20.000.000 KM koje se u poslovnim knjigama Društva evidentira kao zemljište. Ovo zemljište je u posjedu Društva i koristi se.
- Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu 2.734.591 KM (2021; 2.083.620 KM), i za iste Društvo nije vršilo vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti shodno Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS 2 Zalihe. Efekte usklađivanja zaliha na finansijski rezultat, nismo mogli kvantificirati.

Negativno mišljenje

Prema mišljenju Odbora za reviziju, a iz razloga koje smo opisali u osnovu za izražavanje mišljenja, postoje opravdane indicije da godišnji finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine, njegovu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Skrećemo Upravi pažnju na ostala zapažanja i preporuke Odbora za reviziju iznesene u tekstu ovog izvještaja.

ZABILJEŠKE I ZAPAŽANJA ODBORA ZA REVIZIJU DRUŠTVA O PREGLEDU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odbor za reviziju je aspekt svog posmatranja usmjerio na pravilnost sastavljanja finansijskih izvještaja, njihovu blagovremenu predaju te poštovanje i pravilnu primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), usvojenih računovodstvenih politika i drugih propisa.

Pregledom finansijskih izvještaja uvjerali smo se da su isti sačinjeni na obrascima propisanim važećim Pravilnikom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva i po kontnom planu propisanom od strane Ministarstva finansija F BiH.

Obrasce finansijskih izvještaja za 2022.godinu potpisao je Nermin Baluković direktor Društva, kao i rukovodilac službe za ekonomsko-finansijske i računovodstvene poslove i certificirani računovođa Društva Azra Poljić, broj licence CR-5409/5.

Obrasci su dostavljeni nadležnoj Agenciji FIA u roku određenom za predaju godišnjih izvještaja Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, u šta smo se uvjerali uvidom u prijemni pečat na obrascima.

Rokovi za sačinjavanje i dostavljanje finansijskih izvještaja o poslovanju emitenata (dioničko društvo upisano u registar kod Komisije za vrijednosne papire FBiH) precizirani su Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira⁶. Uvidom u Obrazac OEI-PD za period od 01.01 do 31.12.2022.godine potvrdili smo da je isti popunjen i dostavljen na način i u roku određenim pomenutim pravilnikom.

Prema objavi u Bilješkama uz finansijske izvještaje za period od 01.01. do 31.12.2022.godine, finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)

Finansijski izvještaji sačinjeni su po načelu historijskog troška. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u periodu predstavljenim u ovim finansijskim izvještajima i u skladu su sa računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Izveštajna valuta je Konvertibilna Marka. Transakcije iskazane u stranoj valuti preračunavaju se na izveštajnu valutu primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan kada je izvršena transakcija.

Sažetak primjenjenih politika daje se uz pojedinačne zabilješke u nastavku izvještaja.

U toku 2022.godine došlo je do izmjene kontnog okvira za privredna društva, te shodno tome, i određenih izmjena obrazaca za finansijsko izvještavanje, što je Odbor za reviziju uzeo u obzir te je svoje izvještavanje prilagodio spomenutim izmjenama.

Verifikacija finansijskih izvještaja

Revizorski angažman povjeren je revizorskom društvu "Revik" d.o.o. za reviziju Sarajevo. Do momenta izrade ovog izvještaja, vanjski revizor je obavio predreviziju i konačnu reviziju, te održao završni sastanak sa predstavnicima Uprave i Odbora za reviziju krajem aprila 2023. godine.

Nacrt Izvještaja vanjskog revizora u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISAs) koju obavlja vanjski revizor dostavljen nam je putem maila 17.5.2023. godine.

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja poslovnih ciljeva i u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja sredstava, Uprava je odgovorna za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole.

⁶"Službene novine FBiH" broj:35/13 i 65/19;

Obzirom na svoju vlasničku strukturu, Društvo je obveznik Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁷, te je u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim aktima i Standardima interne kontrole u javnom sektoru dužno uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola.

Koordinator za FUK je Igor Ilić, MBA – izvršni direktor za ekonomsko-finansijske i komercijalne poslove.

Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnom Ministarstvu finansija Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu, u roku i na način propisan Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru⁸.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata⁹.

Slabosti u sistemu internih kontrola najviše su izražene segmentu nabavki, evidentiranja zaduženja i razduženja magacina (cijevnog materijala i fluid izolanta), metodologije praćenja obračuna troškova proizvodnje u toku i gotovih proizvoda, ali i u ostalim poslovnim segmentima gdje je potrebno internim procedurama urediti postupanje radnika, te uskladiti postojeće akte i politike o računovodstvenom priznavanju i izvještavanju, gdje je to neophodno u skladu sa preporukama revizora.

Uprava je u ovom izvještajnom periodu aktivno pristupila preispitivanju postojećih internih akata i izradi novih. U tom smislu sačinjeni su i prijedlozi/nacrti nekih značajnijih akata Društva iz oblasti računovodstva i finansija /Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o godišnjem popisu i Pravilnik o nabavkama/ na koje su svoja zapažanja dali i članovi Odbora za reviziju.

- *Preporučujemo Upravi da u narednom periodu izvrši potrebna usaglašavanja internih akata Društva.*

Odbor za reviziju je uočio da se na postupke nabavki putem Oglasa, a koje se direktno odnose na nabavku roba, radova i usluga neophodnih za obavljanje djelatnosti Društva, javlja mali broj kvalifikovanih ponuđača, a što ukazuje na povećanu izloženost tržišnim rizicima, riziku ograničenog broja dobavljača, nedovoljne transparentnosti i drugim rizicima.

- *Nužno je preispitati postojeći normativni okvir za nabavke u Društvu, te uložiti dodatne napore ka povećanju konkurentnosti u nabavkama, uz osiguranje transparentnosti i efikasnosti u odnosu na trenutno stanje na tržištu.*

Ostala značajna zapažanja

U periodu koji je prethodio ovom izvještajnom periodu Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH je obavio reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima za 2019. godinu, o čemu su dana 28.09.2020. godine dostavili svoj izvještaj broj: 01-02-09-11-4-2267-6/19.

Iako je pomenuti izvještaj naslovljen na prethodnog direktora Društva i odnosi se na finansijske izvještaje za period za koji nije odgovoran sadašnji direktor i Uprava, dalo se zaključiti da je najveći broj zapažanja i preporuka Ureda za reviziju aktuelan i danas.

Uvidom u prijedlog akcionog plana postupanja po preporukama po navedenom izvještaju zaključili smo da je po dijelu preporuka Ureda za reviziju postupljeno, dok je za dio njih postupanje još u toku.

⁷"Sl. novine FBiH" broj: 38/16;

⁸"Sl. novine FBiH" broj: 6/17;

⁹Na slabosti interne kontrole ukazali su i vanjski revizor i revizori Ureda za reviziju institucija u FBiH, koji su konstatovali da postojeći interni akti nisu dovoljni ili adekvatni za uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola.

Cijeneći da je ovo Društvo subjekt od javnog interesa za Tuzlanski kanton neophodno je nastaviti aktivnosti na postupanju i realizaciji preporuka Ureda za reviziju.

- Preporučujemo Upravi da nastavi sa aktivnostima radi realizacije preporuka Ureda za reviziju institucija u FBiH, ali i vanjskog revizora. Preporučujemo i da Uprava sačini informaciju o postupanju po preporukama Ureda za reviziju, te da navedeni dokument, sa dokazima o postupanju po svakoj pojedinačnoj preporuci, dostave Uredu za reviziju institucija u FBiH.

A) DUGOROČNA IMOVINA – Bilans stanja/Aktiva

Dugoročna imovina kao fiksni dio aktive Društva obuhvataju nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i opremu te dugoročne finansijske plasmane, a nabavljaju se iz vlastitih sredstava, kreditnim zaduženjima ili putem donacija i namjenskih grantova.

Neto vrijednost Dugoročne imovine iskazana je u Bilansu stanja na poziciji AOP 001 u iznosu **125.225.773 KM**, što odgovara iskazanom saldu u okviru Klase 0 u bruto bilansu Društva na dan 31.12.2022. godine.

Uvidom u Bilans stanja, sintetički bruto bilans i analitičku evidenciju Društva utvrdili smo sljedeće stanje i kretanje na pojedinim kategorijama Dugoročne imovine kako slijedi:

Nekretnine, postrojenja i oprema

Neto vrijednost Nekretnina, postrojenja i opreme iskazana je na poziciji AOP 002 Bilansa stanja na dan 31.12.2022. godine u iznosu od **98.156.017 KM**.

U narednom tabelarnom pregledu prikazano je stanje pojedinih pozicija nekretnina, postrojenja i oprema, njihova struktura i razlika u odnosu na stanje iz prethodnog perioda:

Tabela 1. Nekretnine, postrojenja i opreme na dan 31.12.2022.g.

R.b.	Grupa konta	OPIS	Neto stanje na dan 31.12.2021.	Neto stanje na dan 31.12.2022.	Neto razlika	Index %	Struktura %
0	1	2	3	4	5 (4-3)	6 (4/3)	7 (4)
1	020	Zemljište	51,284,216	51,338,817	54,601	100.11	52.30
2	021	Građevinski objekti	41,072,552	39,947,621	-1,124,931	97.26	40.70
3	022, 023, 024.	Postrojenja i oprema	975,574	894,243	-81,331	91.66	0.91
4	025, 027.	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	6,710,723	5,975,334	-735,389	89.04	6.09
UKUPNO			100,043,066	98,156,017	-1,887,051	98.11	100.00

Zapažanja:

- Nekretnine, postrojenja i oprema koji zadovoljavaju kriterije priznavanja kao stalno sredstvo, kod početnog priznavanja mjerena su po njihovoj nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja Nekretnine, postrojenja i oprema se evidentiraju po metodi troška umanjena za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije vrši se primjenom vremenske linearne metode, osim za bušotine za koje se primjenjuje funkcionalni metod amortizacije. Građevinski objekti, postrojenja i oprema amortizuju se primjenom stopa utvrđenih Odlukom Uprave broj: 04a-04/17-1544 od 19.04.2017. godine.

- U 2022. godini je izvršeno rashodovanje i isknjižavanje investicija u toku ukupne vrijednosti 19.550 KM a po izjašnjenju ID za tehničke poslove broj: 02-05/22-4967 od 03.11.2022.godine (sistem automatskog nadzora kosački potok u iznosu 12.000 KM i cjevovod za Panonska jezera u iznosu 7.350 KM).

U toku 2022.godine izvršeno je isknjižavanje sadašnje vrijednosti investicije B-104 na dan 31.12.2021.godine u iznosu 267.792 KM na teret rashoda iz osnova ispravke grešaka iz ranijeg perioda a na osnovu odluke Uprave broj: 02-02/22-2521 od 25.05.2022.godine.

- U skladu sa MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, paragraf 58. zemljište ima neograničen vijek upotrebe i zbog toga se ne amortizuje.

Vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama je dijelom evidentiran po nabavnoj vrijednosti, a dijelom po procijenjenoj vrijednosti, s tim da nije precizno razgraničeno koje parcele se vode po procijenjenoj a koje po nabavnoj vrijednosti.

U skladu sa Odlukom Nadzornog odbora broj: 459/09 od 24.02.2009. godine aktiviran je pogon Tetima u ukupnom iznosu 127.541.732 KM što je odgovaralo stanju konta imovine u pripremi na dan 31.12.2007.godine. Nekretnine, postrojenja i oprema pogona Tetima su se vodili na investicijama u toku bez analitičke evidencije, zbog čega nije bilo moguće precizno identificirati pojedinačnu vrijednost stalnog sredstva. Stoga je Društvo angažovalo Ekonomski institut Tuzla koji je sačinio Elaborat o procjeni vrijednosti imovine pogona Tetima po stanju na dan 31.12.2007.godine. Prema Elaboratu, vrijednost pogona Tetima je procijenjena na 90.484.566 KM.

Za razliku između knjigovodstvene i procijenjen vrijednosti po Elaboratu u iznosu 37.057.166 KM je povećana vrijednost zemljišta, a što je također bio jedan od ključnih osnova za izražavanje negativnog mišljenja vanjskog revizora u prethodnim periodima.

Pored toga, Društvo za dio zemljišta ne posjeduje odgovarajuću vlasničku dokumentaciju, a što je konstatovano i u Izvještaju o godišnjem popisu sa stanjem na dan 31.12.2022.godine.

Praćenjem rada Uprave zaključili smo da su se poduzimali odgovarajući koraci na uređenju imovinsko-pravnih odnosa i pribavljanju vlasničke dokumentacije za zemljište koje se nalazi u evidencijama Društva. Navedeni posao značajno otežava nemogućnost pribavljanja izvorne dokumentacije iz razloga proteka značajnog vremenskog perioda i mogućeg izlučivanja arhiva, promjene u katastarskim uredima i sporost imovinskih postupaka dokazivanja vlasništva.

- *Preporučujemo Upravi da poduzme sve neophodne aktivnosti iz svoje nadležnosti i usaglsi sa organima nadležne vlasti, da se u narednom periodu okončale aktivnosti na pribavljanju odgovarajuće vlasničke dokumentacije za zemljište evidentirano u poslovnim knjigama ili aktivnosti na regulisanju prava korištenja istog.*

Upozoravamo Upravu, ako se neprovede gore navedena preporuka, Na moguće negativne reperkusije u poslovanju Rudnika Soli u budućnosti. (Sredstva iz fondova, te grantove, povljne kredite Evropske nemože koristiti ko ima negativno mišljenje).

Investicije u toku 2022.godine (ulaganja u bušotine)

Neaktivirane nabavke – investicije u toku iznose 5.872.589 KM, od čega se 392.672 KM odnosi na investicije započete u 2021. godini i ranije a ostalo su investicije u toku iz tekućeg perioda. Za navedena ulaganja starija od godinu dananije vršeno vrijednosno usklađivanje prema zahtjevima MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Dana 12.02 2021. godine Društvo je zaključilo ugovor sa Mining&Drilling d.o.o. Gračanica, broj 14/21 o bušenju i opremanju istražno-eksploatacionih bušotina B-82, B-83, B-103/IB-103 K, B-41, B-50 i B-51. Ukupna vrijednost ugovorenih radova, sa PDV – om, iznosi 5.417.979,84 KM.

Iako sa značajnim kašnjenjem, svi ugovoreni radovi su okončani do kraja 2022.godine.

Aktivirana je vrijednost investicija u bušotine u toku 2022.godine u ukupnom iznosu 2.826.660 KM, pristupni putevi u iznosu 188.701 KM, zemljište u vrijednosti 54.601 KM i ostala oprema, postrojenja i druga stalna sredstva u iznosu 98.657 KM.

- Preporučujemo Upravi da u kontinuitetu preispituje postojanje umanjjenja vrijednosti investicija u toku iz ranijeg perioda.

Nematerijalna stalna sredstva

Neto vrijednost Nematerijalnih stalnih sredstava Društva iskazana jena poziciji AOP 015 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u iznosu od **27.062.816 KM**, kako je prikazano u narednoj tabeli.

Tabela 2. Nematerijalna stalna sredstva na dan 31.12.2022.g. u KM

R.b.	Grupa konta	OPIS	Nabavna vrijednost	Otpisana vrijednost	Sadašnja vrijednost	Index %	Struktura %
0	1	2	3	4	5 (3-4)	6 (5/3)	7(5)
1	010	Kapitalizirana ulaganja u razvoj	37,138,690	10,247,353	26,891,337	72.41	99.37
2	011	Koncesije, patenti, licence i druga prava	364,874	199,432	165,442	45.34	0.61
3	014	Ostala nematerijalna sredstva	46,227	40,190	6,037	13.06	0.02
4	017	Avansi za nematerijalna sredstva	500	500	0		
UKUPNO			37,550,294	10,487,475	27,062,817	72.07	100.00

Zapažanja:

- Ulaganja u kapitalizirane troškove razvoja eksploatacionih bušotina pogona Tetima, su početno priznata 2007. godine na osnovu procijenjene vrijednosti iz Elaborata o procjeni vrijednosti pogona Tetima. Nakon početnog priznavanja ista se iskazuje u procijenjenoj vrijednosti umanjenoj za amortizaciju. Amortizacija kapitaliziranih ulaganja se vrši primjenom funkcionalne metode koja se temelji na količini proizvodnje.

Prema parametrima po Odluci Uprave obračunata je amortizacija kapitaliziranih ulaganja za 2022. godinu u iznosu 941.812KM, a što smo potvrdili uvidom u analitičke kartice 01070 i 01080, sve dnevnikne knjiženja i tabelarni pregled obračuna amortizacije kapitalnih ulaganja za 2022.godinu.

U toku 2022. godine nije vršeno testiranje na umanjjenje vrijednosti kapitaliziranih ulaganja u razvoj u smislu MRS – 36 Umanjenje vrijednosti sredstava.

- Ostale grupe nematerijalnih sredstva su početno vrednovana po trošku sticanja. Nakon početnog priznavanja ista se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjjenja. Obračun amortizacije se vrši primjenom linearne metode koja se temelji na procijenjenom vijeku trajanja.

Pregledom računovodstvenih politika, bilješki uz izvještaje i drugih dostupnih akata Društva nismo mogli potvrditi postojanje posebne odluke kojom je Uprava utvrdila amortizacione stope za ostale grupe nematerijalnih sredstava.

Metodom računске provjere, zaključili smo da se za obračun amortizacije koriste sljedeće godišnje stope: Koncesije – 3,33%, Patenti i licence – 10%, Pravo trajne služnosti – 10%, Softveri – 20%

U toku 2022.godine obračunata je amortizacija na gore navedene grupe nematerijalnih sredstava u ukupnom iznosu 14.523 KM. Nisu evidentirana druga umanjjenja vrijednosti ili promjene na ovim sredstvima.

- Avansi za nematerijalna sredstva se ne amortizuju. Otpis datih avansa je izvršen indirektno, preko konta ispravke vrijednosti, a na teret rashoda perioda prethodne godine.

Za iskazanu vrijednost najvećeg dijela nematerijalne imovine Društva (kapitalizirana ulaganja u razvoj u neto iznosu 26.891.337 KM) nije moguće potvrditi da li je početno priznavanje ovog sredstva po Elaboratu o procjeni pogona Tetima iz 2007.godine izvršeno u skladu sa MRS-38 Nematerijalna sredstva, niti je kasnije vršena procjena potencijalnog umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS-36 Umanjenje vrijednosti imovine. Navedeno je bio jedan od ključnih osnova za izražavanje negativnog mišljenja vanjskog revizora u prethodnim periodima, pri čemu se revizori nisu izjasnili o efektima na finansijske izvještaje.

Odbor za reviziju također izražava negativno mišljenje spram ovako iskazane vrijednosti kapitaliziranih ulaganja u razvoja, te preporučuje Upravi da poduzme sve neophodne aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se osigurala adekvatna procjena nadoknadive vrijednosti nematerijalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS - 38 Nematerijalna sredstva.

Upozoravamo Upravu, ako se neprovede dole navedena preporuka, Na moguće negativne reperkusije u poslovanju Rudnika Soli u budućnosti. (Sredstva iz fondova, te grantove, povljne kredite Evropske nemože koristiti ko ima negativno mišljenje)

- Preporučujemo Upravi da poduzme sve neophodne aktivnosti iz svoje nadležnosti i usaglsi sa organima nadležne vlasti, kako bi se osigurala adekvatna procjena nadoknadive vrijednosti nematerijalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS - 38 Nematerijalna sredstva. Te navedena procjena uz saglasnost nadležnih provela.
- Preporučujemo i da se važeće odluke o amortizaciji dopune u smislu utvrđivanja amortizacionih stopa za ostale grupe nematerijalne imovine. Ista preporuka je data i u prethodnom izvještaju Odbora za reviziju.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat iskazana je na poziciji AOP 025 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u iznosu od **6.940 KM**, i odnosi se na Dugoročne finansijske plasmane Društva kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 3. Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12.2022.gu KM

R.b.	Grupa konta	OPIS	Stanje na dan 31.12.2021.g.	Stanje na dan 31.12.2022.	Index %	Struktura %
0	1	2	3	4	5 (4/3)	6 (4)
1	065	Pannonica d.o.o.Tuzla	2,000	2,000	100.00	28.82
2		Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	4,940	4,940	100.00	71.18
3		Sodaso Holding d.d. Tuzla - u stečaju	0	0		
UKUPNO			6,940	6,940	100.00	100.00

Prema Rješenju Općinskog suda u Tuzli od 01. oktobra 2019. godine, Društvo je suosnivač JKP Pannonica d.o.o. Tuzla sa osnivačkim ulogom u iznosu 2.000 KM ili 20% ukupnog kapitala povezanog lica.

Društvo je vlasnik 494 dionice oznake SOSOR, nominalne vrijednosti 10,00 KM po dionici, emitenta Sarajevo – osiguranje d.d. Sarajevo, što je 0,0107 % od ukupnog dioničkog kapitala Sarajevo – osiguranje d.d. Sarajevo. Ukupna vrijednost dionica iznosi 4.940 KM.

Društvo je vlasnik 3.684 dionice oznake SDHTRK1, nominalne vrijednosti 44,00 KM po dionici, emitenta Sodaso – Holding d.d. Tuzla u stečaju, što je 1,8361 % od ukupnog dioničkog kapitala Sodaso – Holding d.d. Tuzla u stečaju. Ukupna vrijednost dionica iznosi 162.096 KM.

U skladu sa Odlukom Uprave broj: 2806/21, a nakon obavijesti Općinskog suda u Tuzli, izvršeno je umanjenje navedenog ulaganja preko konta ispravke vrijednosti 06902 a na teret rashoda prethodnog perioda.

Zapažanje:

- Dugoročni finansijski plasmani evidentiraju se po trošku sticanja, umanjena za pad vrijednosti koji nije privremen i koji se utvrđuje za svako ulaganje pojedinačno.
- Ulaganja u JKP Pannonica d.o.o. Tuzlai Sarajevo – osiguranje d.d. Sarajevo potvrđuju se Potvrdom Registra vrijednosnih papira u FBiH, prilikom redovnog godišnjeg popisa.

Druga dugoročna potraživanja

Ubruto bilansu na dan 31.12.2022.godine iskazana su druga dugoročna potraživanja Društva koja se odnose na utužena potraživanja Rudnika soli od Vlade TK po osnovu zgrade Soda so i to:

	31.12.2021.	31.12.2022.
Ostala dugoročna potraživanja	1.073.091	1.073.091
Ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja	(1.073.091)	(1.073.091)
Ukupno	-	-

U toku 2013. godine izvršena je reklasifikacija sredstva namijenjenog prodaji (knjigovodstvena vrijednost poslovne zgrade Sodaso u „idealnom“ dijelu zgrade od 1/3) u dugoročno potraživanje koje je u cjelosti ispravljeno na teret rashoda tog perioda. Reklasifikacija iznosa od 1.073.091 KM urađena je iz razloga što je Općinski sud u Tuzli svojim Rješenjem broj 032 –0–Dn–10–003800 dozvolio uknjižbu prava vlasništva na predmetnoj zgradi u korist Tuzlanskog kantona, Vlade kantona sa 1/3.

Zapažanja:

- S obzirom da Komisija za vrijednosne papire FBiH nije prihvatila zahtjev Društva o smanjenju kapitala, Odluka Skupštine Društva broj 367/10 od 12. decembra 2010. godine o smanjenju državnog kapitala na ime izuzimanja i prenosa navedenog objekta u korist Vlade TK, ostala je neprovedena. Društvo je pokrenulo sudski spor kako bi se navedeno riješilo sudskim putem. Presudom Kantonalnog suda od 22.12.2020.godine odbijena je žalba Društva i potvrđena presuda Općinskog suda u Tuzli od 23.07.2020.godine kao neosnovana. Revizija na presudu Kantonalnog suda je još u toku.

B) ODGOĐENA POREZNA IMOVINA– Bilans stanja/Aktiva

Na poziciji AOP 035 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine iskazana su Odložena porezna sredstva/imovina u neto iznosu od **983.647 KM**, i to:

	31.12.2021.	31.12.2022.
Odložena porezna sredstva	1.580.329	1.549.328
Ispravka vrijednosti odloženih poreznih sredstava	(660.603)	(565.680)
Ukupno	919.726	983.647

Odložena porezna sredstva koja su rezultat primjene MRS 12 – Porez na dobit su iznosi poreza na dobit nadoknadivi u budućim periodima, a odnose se na odbitneprivremene razlike po osnovu rezervisanja po započetim sudskim sporovima (119.848 KM) i po osnovu amortizacije bušotina koja je obračunata funkcionalnom metodom (863.780 KM).

C) KRATKOROČNA IMOVINA – Bilans stanja/Aktiva, Izvještaj o gotovinskim tokovima

Neto vrijednost Kratkoročne imovine iskazana je u Bilansu stanja na poziciji AOP 036 u ukupnom iznosu od **19.500.556 KM**, a čine ih zalihe i sredstva namijenjena prodaji i gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani.

Zalihe, dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina od obustavljenog poslovanja
(Klasa 1)

Neto vrijednost Zaliha iskazana je na poziciji AOP 037 Bilansa stanja na dan 31.12.2022. godine u iznosu od **2.734.591 KM**, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 4. Zalihe na dan 31.12.2022.g u KM

R.b	Grupa konta	OPIS	Neto stanje na dan 31.12.2021.	Neto stanje na dan 31.12.2022.	Index %	Struktura %
0	1	2	3	4	5 (4/3)	6 (4)
1	101, 104, 109	Sirovine i materijal, Alat i sitan inventar, I.V.zaliha	2,083,620	2,732,015	131.12	99.91
2	151, 159	Dati avansi za zalihe i usluge, I.V datih avansa	299	2,575	860.91	0.09
UKUPNO			2,083,919	2,734,591	131.22	100.00

Zapažanja:

- Prema računovodstvenim politikama Društva, zalihe sirovina i materijala se u skladištu vode po nabavnoj vrijednosti, te se u skladu sa evidencijom o njihovom utrošku knjiže na troškove sirovina i materijala. Alat i sitan inventar se kod stavljanja u upotrebu otpisuje 100% metodom indirektnog otpisa preko računa ispravke vrijednosti;
- Zalihe sirovina i materijala odnose se na osnovne i pomoćne sirovine koje se koriste u procesu proizvodnje (centralni magacin 1.029.304 KM), zalihe cijevnog materijala (1.019.220 KM), zalihe fluid izolanta (604.691 KM) i zalihe investicionog materijala (78.800 KM), što je potvrđeno Izvještajima popisnih komisija na dan 31.12.2022.godine.
- Vrijednost ukupnih zaliha sirovina, materijala, rez.dijelova, sitnog inventara i avansa na dan 31.12.2022.godine je za 31,22% veći u odnosu na stanje iskazano na kraju prethodnog perioda i posljedica je značajno većih cijena fluid izolanta i cijevnog materijala u odnosu na prethodni period.

Sistem internih kontrola kod evidentiranja zaduženja i razduženja magacina cijevnog materijala i fluid izolanta koji se ugrađuje i vadi iz bušotina nije formalno potpuno i jasno uređen. Kao izlaz iz magacina evidentira se samo razlika između ugrađenog i izvađenog cijevnog materijala i fluid izolanta, zbog čega je pravilnost evidencije teško provjeriti. Nismo mogli potvrditi na koji način su utvrđene cijene/vrijednosti cijevi i fluid izolanta koji se vadi iz bušotina.

Zbog svega navedenog, nije moguće potvrditi vrijednost iskazanih zaliha sirovina i materijala na dan 31.12.2022.godine, niti da je evidentiranje zaliha vršeno na način kako to nalaže MRS 2 – Zalihe.

- *Preporučujemo Upravi da se sistem internih kontrola u dijelu upravljanja zalihama sirovina i materijala formalno uredi, uz uvažavanje zahtjeva MRS 2- Zalihe.(ponovljena preporuka)*

Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (Klasa 2)

Potraživanja od kupaca iskazana su na poziciji AOP 045 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u ukupnom iznosu **1.458.444 KM** i u cijelosti se odnose na potraživanja od kupaca u zemlji.

Tabela 5. Potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022.g. u KM

R.b.	Grupa konta	OPIS	Stanje na dan 31.12.2021.	Stanje na dan 31.12.2022.	Index %
0	1	2	3	4	5 (4/3)
1.1.	211	Kupci u zemlji	13,391,731	13,779,734	102.90
1.2.	219	Ispravka vrijednosti potraživanja	(12,321,290)	(12,321,290)	100.00
1.	21	Neto potraživanja od prodaje (1.1. - 1.2.)	1,070,440	1,458,444	136.25

Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku iskazana su na poziciji AOP 049 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u ukupnom iznosu **231.537 KM** odnosi se na potraživanja od firme Minning, & Drilling d.o.o Gračanica za ugovorena kazna za kašnjenje obračunate po osnovu ugovora o bušenju.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo raspolaže **novcem i novčanim ekvivalentima** na više otvorenih bankarskih računa i u blagajni, a saldo na dan 31.12.2022.godine u iznosu od **14.763.548 KM** iskazano je na poziciji AOP 057 Bilansa stanja.

Tabela 6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2022.godine u KM

R.b	Grupa konta	OPIS	Stanje na dan 31.12.2021.	Stanje na dan 31.12.2022.	Index %	Struktura %
0	1	2	3	4	5 (4/3)	6 (4)
1	200	Stanje transakcijskih računa u KM	12,111,627	11,207,056	92.53	75.91
2	201	Stanje deviznih računa	38,318	42,061	109.77	0.28
3	205	Stanje KM blagajne	612	3,264	533.01	0.02
4	206	Stanje devizne blagajne	34	34	100.00	0.00
5	208	Ostala novčana sredstva	21,740	3,511,133		23.78
UKUPNO			12,172,331	14,763,548	121.29	100.00

Zapažanja:

- Novčana sredstva se iskazuju u nominalnoj valuti. Novčana sredstva u stranoj valuti preračunavaju se na izvještajnu valutu primjenom srednjeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan kada je izvršena transakcija. Prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika evidentiraju se na teret bilansa uspjeha perioda.
- Glavna banka po Zakonu o finansijskom poslovanju je NLB Banka.
- Stanje ukupnih novčanih sredstava na dan 31.12.2022.godine je za 21,29% veće u odnosu na stanje novčanih sredstava na kraju prethodnog obračunskog perioda.
- Cca 24% novčanih sredstava je oročeno putem ugovora sa ASA bankom, a iz razloga smanjenja rizika likvidnosti usljed primjene politike obračuna negativnih kamata na novčane depozite u bankama. Ugovor o oročenim depozitima je zaključen tokom 2022.godine.
- Najveći promet je ostvaren putem transakcijskog računa sa UniCredit bankom.
- Blagajničko poslovanje je uređeno Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2020.godine. Blagajnički maksimum iznosi 3.000 KM i nije se mijenjao.

Akontacije poreza na dobit iskazana su na poziciji AOP 058 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u ukupnom iznosu **196.797 KM** odnose se na potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit iz ranijih godina, a koja su potvrđena aktom Porezne uprave u 2022.godini.

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana su na poziciji AOP 059 Bilansa stanja na dan 31.12.2022.godine u ukupnom iznosu **115.638 KM**.

Tabela 7. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja na dan 31.12.2022.g. u KM

R.b.	Grupa konta	OPIS	Stanje na dan 31.12.2021.	Stanje na dan 31.12.2022.	Index %
0	1	2	3	4	5 (4/3)
2.1.	232	Potraživanja od zaposlenih	-	-	
2.2.	233	Potraživanja od državnih organa i institucija	18,643	24,918	133.66
2.3.	235	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	1,057	1,057	100.00
2.4.	238	Ostala kratkoročna potraživanja	2,681	3,082	114.94
2.5.	239	I.V. drugih kratkoročnih potraživanja	(14,459)	(14,459)	100.00
2.	23	Druga potraživanja (2.1. - 2.5.)	7,923	14,598	184.25
3.	27	Potraživanja za PDV	140,446	101,041	71.94
UKUPNO			148,368	115,638	77.94

Zapažanja:

- Shodno Okviru MSFI, potraživanje, kao sredstvo pravnog lica, je rezultat prošlih transakcija ili ostalih prošlih događaja koji, direktno ili indirektno, doprinosi prilivu novca i novčanih ekvivalenata odnosno resursa koji sadrže ekonomske koristi. Bilansne pozicije potraživanja i obaveza priznaju se prema iznosima iz kupoprodajnih ugovora ili druge na zakonu zasnovane dokumentacije, te potraživanja i obaveza koja proističu iz zakonskih i drugih osnova.

Kratkoročno se rezervišu one buduće obaveze ili budući troškovi koji se odnose na rezultat poslovanja narednih obračunskih perioda u okviru perioda od 12 mjeseci, kao i unaprijed naplaćeni prihodi po svim osnovama i obračunati a neplaćeni, odnosno nedospjeli rashodi po svim osnovama, ako se razgraničavaju na rok do godinu dana.

Naknadne promjene obuhvataju promjene nastaje kao posljedica kursnih razlika te otpise po osnovu usklađivanja potraživanja i obaveza.

- Ukupna kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2022.godine iznose 2.002.416 KM (neto iznos) i ista su za 53,55% veća u odnosu na iskazano stanje na kraju prethodne godine.
- Neto potraživanja od kupacana dan 31.12.2022.godine su za 36,25% su većau odnosu na stanje iskazano na dan 31.12.2021.godine.

Najveći dio ukupnih neto potraživanja od kupaca odnosi se na dva najveća kupca: „Solana“ d.d. Tuzla i „Sisecam soda“ doo Lukavac.

- Druga potraživanja su za 132,81% veća u odnosu na prethodni period.

Najveći dio ovih potraživanja odnosi se na ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku, potraživanja po osnovu poreza na dobit ranijeg perioda i potraživanja od Vlade TK za PDV.

Društvo je u toku prethodnog perioda kontinuirano vršilo preispitivanje svojih potraživanja te izvršilo odgovarajuća knjiženja na sumnjiva i sporna potraživanja i usklađivanje nominalnog iznosa za procijenjene nenadoknadle iznose.

- Nastaviti kontinuitet zakonom dopuštenih aktivnosti na naplati svih potraživanja u ugovorenom roku, sa posebnim akcentom na potraživanja koja su utužena.

A) KAPITAL– Bilans stanja/Pasiva, Izvještaj o promjenama u kapitalu

Kapital (Klasa 3)

Ukupni kapital društva (vlastita sredstva) na dan 31.12.2022. godine, iznosi: 142.705.932 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine, POVEĆANJE za 1.970.215 KM ili 1,4%.

Tabela 8. Vlasnički kapital na dan 31.12.2022.g. u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022.	01.01.- 31.12.2021.	RAZLIKA
1.	Vlasnički kapital	0	101	130.344.692	130.344.692	0
1.1.	Dionički kapital	300	102	130.344.692	130.344.692	0

Upisani kapital prema posljednjem Rješenju o upisu u sudski registar iznosi 130.344.691,50 KM, a što odgovara stanju upisanog i uplaćenog koji je iskazan u poslovnim knjigama Društva na dan 31. decembra 2022. godine. Iako Društvo još nije privatizovano odnosno ima državni kapital u vlasničkoj strukturi, isto je uskladilo svoj oblik organizovanja sa Zakonom o privrednim društvima.

- Posljednje povećanje osnovnog kapitala izvršeno je u 2016. godini emisijom dodatnih 12.513 dionica nominalne vrijednosti 85,10 KM ili ukupno 1.064.856,30 KM. Emisijom dionica realizovana je konverzija duga po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje u iznosu 1.084.845,90 KM, a na osnovu zaključenog sporazuma o provođenju finansijske konsolidacije. Razlika između iznosa obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje (1.084.845,90 KM) i iznosa koji je konvertovan u kapital (1.064.856,30 KM) predstavlja emisiju premiju, koja je rezultat izračuna omjera zamjene dionica, i iznosi 19.989,60 KM.

Tabela 8.1. Dionička premija na dan 31.12.2022.g. u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022.	01.01.- 31.12.2021.	RAZLIKA
2.	Dionička premija	320	107	19.990	19.990	0
3.	Rezerve	0	108	7.199.433	6.892.380	307.053

Tabela 8.2. Revaloriz. rezerve na dan 31.12.2022.g. u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022.	01.01.- 31.12.2021.	RAZLIKA
4.	Revalorizacione rezerve	0	111	1.569.354	1.569.354	0
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	330	112	1.569.354	1.569.354	0

- Vrijednost revalorizacionih rezervi, koje sa 31. decembrom 2022. godine iznose 1.569.353,70 KM, rezultat su revalorizacije dijela zemljišta koja je izvršena u 2005. godini.

Tabela 8.3. Poslovni rezultat na dan 31. 12.2022.g.

u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	Od 01.01.Do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. Do 31.12. prethodne godine	RAZLIKA TEK-PRET
5.	Dobit (116+117)	0	115	3599869	1909300	1.690.569
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	340	116	1957880	1377681	580.199
5.2.	Dobit tekućeg perioda	341	117	1641989	531619	1.110.370
6.	Gubitak (119+120)	0	118	27406		
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	350	119	27406	0	27.406
6.2.	Gubitak tekućeg perioda	351	120	0	0	0
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)	0	121	142705932	140735716	1.970.216

Ukupni kapital društva (vlastita sredstva) na dan 31.12.2022. godine, iznosi 142.705.932 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine, POVEĆANJE za 1.970.215 KM ili 1,4 %.

	2022.	2021.
Dionički kapital	130.344.692	130.344.692
Emisiona premija	19.990	19.990
Fond rezervi	7.199.433	6.892.380
Revalorizacioni efekti*	1.569.354	1.569.354
Neraspoređena dobit	3.572.463	1.909.300
Ukupno :	142.705.932	140.735.716

- U skladu sa Odlukom Skupštine Društva broj 00-02/22-3187 od 29. juna 2022. godine, dobit neprekinutnog poslovanja za 2021. godinu u iznosu 531.619,10 KM, raspoređuje se tako da se iznos od 307.052,55 KM raspoređuje u fond rezervi, a iznos od 224.566,55 KM ostaje neraspoređen (kao akumulirana dobit).

U toku 2022 godini od strane Porezne Uprave F BiH na osnovu izvršene kontrole za period od 01.10.2020. - 30.06.2022. godine i kontrole Poreza na dobit za 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021. godinu dostavljen je Zapisnik o inspekcijskom nadzoru poreznog obaveznika broj: 13-09-12-20-1455-1/22 od 10.11.2022.godine gdje su dodatno utvrđene obaveze iznosile 27.903,05 KM, a iznos više plaćenog poreza na dobit za 355.633,00 KM i to iznos od 211.735,00 KM duplo uplaćenog poreza na dobit za 2017. godinu i iznos od 143.898,00 KM za razliku između poreznog i izmjenjenog bilansa za 2018. godinu. Nakon usaglašavanja sa predstavnicima PU Tuzla u toku 2023. godine zatraženo je i podnošenje Zahtjeva za izmjenu prijave poreza na dobit za 2017. i 2018. godinu broj: 04-01-04/23-564 od 08.02.2023. godine, a kako je i utvrđeno po Rješenju o dodatno utvrđenim obavezama broj: 13/09-12-20-1455-2/2022 od 05.12.2022. godine od strane PU. Ukupan iznos pretplate na ime poreza na dobit na dan 31.12.2021. godine nakon usaglašavanja iznosi 413.516,00 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, a zbog događaja koji su se desili krajem 2022. i početkom 2023. godine izvršeno je i knjiženje u toku 2022. godine na promjenama na Kapitalu -kto 3400 - Dobit ranijeg perioda iznos od 355.633,00 KM i 27.406,00 KM Gubitak ranijeg perioda i konto 2340001 - Potraživanja za porez na dobit što je imalo uticaj i na Bilans stanja za 2022 godinu. U ranijem periodu su prvobitno izmjenjene prijave Poreza na dobit za 2016., 2017., i 2018. godinu i predate dana 14.05.2019. godine, ali iste nisu prihvaćene od strane Porezne uprave.

Zbog navedenog su podnešene i Tužbe broj: 03-01-05/22-3139 od 24.06.2022. godine i Tužba broj: 03-01-05/22-3140 od 24.06.2022. godine protiv Rješenja FMF broj: 03-15-698/19 M.P od 05.05.2022. godine, gdje je predloženo da Kantonalni sud u Tuzli u cjelosti poništi navedeno Rješenje i dozvoli poreznom obvezniku izmjenjenu prijavu poreza na dobit za 2018. godinu i izvrši povrat duplo plaćenog poreza na dobit za 2017. godinu. Međutim, u toku inspeksijske kontrole navedenim Rješenjem broj: 13/09-12-20-1455-2/2022 od 05.12.2022. godine od strane PU koje je postalo konačno 15.12.2022. godine je i potvrđeno činjenično stanje, i s tim u vezi izvršeno je i evidentiranje knjigovodstvenih promjena u toku 2022.godine. Obzirom na informacije koje su postale poznate nakon ishoda nepredviđenog događaja izvršeno je usklađivanje knjigovodstvenih iznosa odgovarajuće stavke imovine, obaveza ili kapitala u izvještajnom periodu.

Podaci o stanju i promjenama na Kapitalu iskazani u obrascima Bilans stanja i Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2022.godine saglasni su podacima iskazanim u sintetičkom bruto bilansu Društva.

B) DUGOROČNA REZERVISANJA

Tabela 9. Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2022.g.

u KM

Redn i broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022.	01.01.- 31.12.2021.	RAZLIK A
1.	Rezervisanja	400+401+403+404+405 +406+409 (dio)	131	1.198.476	325.695	872.781

Ova pozicija se odnosi na rezervisanja posnovu započetih sudskih procesa (sintetika 405 – Bruto bilans na dan 31.12.2022. godine)

C) DUGOROČNE OBAVEZE

Tabela 10. Dugoročne obaveze na dan 31.12.2022.g.

u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	Od 01.01.Do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. Do 31.12. prethodne godine	RAZLIKA TEK-PRET
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)	0	124	1234158	511298	722.860
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)	0	125		120303	
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima	413+414	126	0	120303	-120.303
2.	Odgođeni prihod			407	130 35682	65300 29.618

Dugoročni krediti	2022.	2021.
Kredit NLB Banka	-	120.303
Tekuće dospjeće	120.303	481.212
Ukupno:	120.303	601.515

Iznos od 35.682 KM se odnos na odgođeni prihod po osnovu pomoći za sonovod.

U skladu sa Aneksom IV Ugovora o komisionom kreditu, broj: 02/1-14-10583-1/02 od 25. oktobra 2002. godine, koji je zaključen 10. aprila 2013. godine, između Vlade Tuzlanskog kantona, NLB banke d.d. Sarajevo i Društva, rok vraćanja komisionog kredita je 10 godina od dana isteka grace perioda. Grace period je bio do 31. marta 2013. Godine. Dinamika vraćanja kredita je u 120 mjesečnih rata. Obračun kamata se ne vrši. Obračun interkalarnih kamata se ne vrši. Kamata na kredit u otplati se ne obračunava. Zatezna kamata na dospelje obaveze obračunava se po stopi utvrđenoj zakonom.

Instrumenti obezbjeđenja vraćanja kredita su: 48 bjanko potpisanih mjenica sa ovlaštenjem za popunu mjenica, 48 bjanko potpisanih bariranih čekova sa ovlaštenjem za popunu čekova i 13 vlastitih mjenica za obezbjeđenje plaćanja naknada banci po osnovu kredita.

E) KRATKOROČNE OBAVEZE

Tabela 11. Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2022.g.

u KM

Red ni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022.	01.01.- 31.12.2021.	RAZLIKA
	Primljeni depoziti, kaucije i zadržana plaćanja	430	134	4.254	10.000	-5.746
1	Obaveze prema dobavljačima	431+ 432+4 33	136	964.326	1.868.949	-904.623
2	Obaveze prema zaposlenima	431+ 432+4 33	136	446.317	421.897	24.420
3	Obaveze prema fizičkim licima	463 do 466	136	5.480	296.680	-291.200
4	Ostale obaveze	469,4 70,47 4,479, 481,4 82,48 3,484, 489,4 93	136	225.531	208.801	16.730

Obaveze prema dobavljačima	2022.	2021.
Dobavljači u zemlji	917.386	1.417.976
Dobavljači u inostranstvu	46.940	450.973
Ukupno:	964.326	1.868.949

Obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu su iz redovnog poslovanja. Obaveze prema zaposlenima se odnose na platu za decembar 2022. godine.

U okviru ostalih obaveza najznačajnije su obaveze po osnovu PDV u iznosu od 90.013 KM, te obaveze po osnovu eksploatacije slane vode u iznosu od 66.776 KM.

F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA – Bilans stanja/Pasiva

Tabela 11. Pasivna vrem.razgran. na dan 31.12.2022.g.

u KM

Redni broj	Pozicija	Konto	Oznaka za AOP	Od 01.01.Do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. Do 31.12. prethodne godine	RAZLIKA TEK-PRET
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	427	142	0	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti	44	143	0	0	0
4.	Odgođeni prihod	491+493+499(dio)	144	29669	114212	-84.543
5.	Rezervisanja	492	145	0	0	0

Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	2022.	2021.
Odloženi prihod sonovod	1.145	1.195
Odloženi prihod kamata NLB	28.524	113.017
Ukupno:	29.669	114.212

BILANS USPJEHA**Rashodi (Klasa 5)**

Ukupni rashodi Društva, prema Bilansu uspjeha za period od 01.01. do 31.12.2022.godine, iznose **16.654.077 KM**, što je za **15,23% više** u odnosu na prethodnu godinu. U narednoj tabeli dat je uporedni analitički pregled rashoda zaizveštajnu i prethodnu godinu:

Tabela 12. Ostvareni rashodi u 2022. godini u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka za AOP	2022. god.	2021. god.	Indeks	Struktura %
D.	Poslovni rashodi	253	15263301	12600807	121,13%	91,65%
1.	Nabavna vrijednost prodate robe	254	0	0	0,00%	0,00%
2.	Promjene u zalih.got. proizv.polupr.i proiz. u toku, neto	255	0	0	0,00%	0,00%
3.	Troškovi sirovina i materijala	256	1572698	927532	169,56%	9,44%
4.	Troškovi energije i goriva	257	2267687	1832644	123,74%	13,62%
5.	Troškovi plaća i ostalih ližnih primanja	258	5439984	4469152	121,72%	32,66%
5.1.	Bruto plaće zaposlenih	259	4439436	3818876	116,25%	26,66%
5.2.	Ostale naknade zaposlenih	260	957281	613687	155,99%	5,75%
5.3.	Trošk. ostalih angaž. fizičkih lica, uključujući čl.obora	261	43267	36589	118,25%	0,26%
6.	Amortizacija	262	4985301	4486060	111,13%	29,93%
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	263	4043489	4486060	90,13%	24,28%
6.2.	Investicijske nekretnine	264	0	0	0,00%	0,00%
6.3.	Imovina s pravom korištenja	265	0	0	0,00%	0,00%
6.4.	Nematerijalna imovina	266	941812	0	0,00%	5,66%
6.5.	Biološka imovina	267	0	0	0,00%	0,00%
6.6.	Ostala dugoročna imov.po osnovu ugovora sa kupcima	268	0	0	0,00%	0,00%
7.	Troškovi primljenih usluga	269	596405	537428	110,97%	3,58%
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi	270	401226	347991	115,30%	2,41%
E.	Ostali rashodi i gubici	271	1390776	1852380	75,08%	8,35%
2.	Gubici od finansijske imovine	287	0	178587	0,00%	0,00%
2.1.	Neto kreditni gubici od finans.imovine po amort.trošku	288	0	178587	0,00%	0,00%
3.	Troškovi rezervisanja, neto	298	1073878	222978		
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima	299	0	0	0,00%	0,00%
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto	300	0	0	0,00%	0,00%
6.	Manjkovi i ostala negativna uskla?enja zaliha	301	2797	275893	1,01%	0,02%
7.	Udio u gubitku pridr.društva i zajed.poduh.	302	0	0	0,00%	0,00%
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a	303	0	0	0,00%	0,00%
9.	Finansijski rashodi	304	21	1158305	0,00%	0,00%
9.1.	Rashodi od kamata	305	21	1158305		
9.2.	Neto negativne kursne razlike	306	0	0	0,00%	0,00%
9.3.	Ostali finansijski rashodi	307	0	0	0,00%	0,00%
10.	Ostali rashodi i gubicii	308	294530	0		
F.	Ukupno rashodi	309	16654077	14453187	115,23%	100,00%

Zapažanja:

- Rashodi su priznati u bilansu uspjeha na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i stavki povezanih prihoda. Priznavanje rashoda vršeno je istodobno i sa

priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja sredstava, bez obzira da li su obaveze plaćene ili ne.

- **Poslovni rashodi** iskazani su u Bilansu uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022.godine na poziciji AOP 253 u ukupnom iznosu od **15.263.301 KM**, što je u za **21,13% više** u odnosu na isti period prethodne godine, a čine ih:
 - U obračunskom periodu 2022. godine, najveći rashodi su - Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (AOP 258), u iznosu od 5.439.984 KM, što je 32,7% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 970.832 KM ili 21,7%.
Kto 57985 Rashodi po Rješenju Porezne uprave iznose 3.177,05 KM. Iznos od 475,87 KM se odnosi na dodatno utvrđene obaveze po Zapisniku o inspekcijskom nadzoru poreznog obaveznika broj: 13-09-12-20-1455-1/22 10.11.2022.godine i razlika od 2.701,18 obračun koristi za zaposlene na ime korištenje bungalova za period od 01.07.2022-31.10.2022g.
 - Kto 57610 Manjak zaliha –fluid izolanta u iznosu od 2796,69KM bez PDV-a knjižen na osnovu Odluke Uprave Društva broj 3898 od 16.08.2022g. Za utvrđeni manjak izdata je interna faktura sa obračunatim Pdv-om.
 - Na drugom mjestu po veličini : Amortizacija (AOP 262), u iznosu od: 4.985.301 KM, što je 29,9% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 499.241 KM ili 11,1 %.
 - Na trećem mjestu po veličini su: Troškovi energije i goriva (AOP 257), od: 2.267.687 KM, što je 13,6% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 435.043 KM ili 23,7 %.
 - Dalje slijede: Troškovi sirovina i materijala (AOP 256), od: 1.572.698 KM, što je 9,4% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 645.166 KM ili 69,6 %.
 - Troškovi rezervisanja, neto (AOP 298), od: 1.073.878 KM, su 6,4% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 850.900 KM ili 381,6 %.
 - Troškovi primljenih usluga (AOP 269), od: 596.405 KM, su 3,6% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 58.977 KM ili 11 %.

Ostali rashodi i gubici

U obračunskom periodu 2022. godine, najveć ostali rashodi su:

- REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE ZA PERIOD DUŽI OD 12 MJESECI

Rezervisanja po odluci 467/23 u iznosu od 1.073.878,41 KM.

U sljedećoj tabeli prikazat ćemo ostverene prihode u 2022.g. u odnosu na planirane.

Tabela 12.1. Ostvareni rashodi u 2022. godini u odnosu na planirane u KM

Redn i broj	Pozicija	Oznaka za AOP	01.01.- 31.12.2022 .	Plan za 2022.g	Indeks
1.	Ukupno rashodi (253+271)	309	16.654.077	15.085.491	110,40 %

Komparacijom sa planiranim vrijednostima pojedinačnih kategorija rashoda po Planu poslovanja za 2022.godinu zaključujemo da su ostvarene pozicije rashoda teško uporedive. Te smo u prethodnoj tabeli prikazali ukupne ostvarene rashode u odnosu na planirane, pri čemu su ostvareni ukupni rashodi su veći od planiranih za 10,4%.

Prihodi (Klasa 6)

Ukupni prihodi Društva, prema Bilansu uspjeha za period od 01.01. do 31.12.2022. godine, ostvareni su u ukupnom iznosu od **18.448.864 KM**, što je za **22,82% više** u odnosu na prethodnu godinu. U narednoj tabeli dat je uporedni analitički pregled prihoda za izveštajnu i prethodnu godinu::

Tabela 13. Ostvareni prihodi u 2022. godini u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka za AOP	2022. godina	2021. godina	Indeks	Struktura %
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima	201	17.747.381	13.604.476	130,45%	96,20%
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama	202			0,00%	0,00%
1.1.	Prihodi od prodaje robe	203	0	0	0,00%	0,00%
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	204	0	0	0,00%	0,00%
1.3.	Prihodi od pruženih usluga	205	0	0	0,00%	0,00%
2.	Prih.iz ugovora sa nepov.str. na dom. tržištu	206	17.747.381	13.604.476	130,45%	96,20%
2.1.	Prihodi od prodaje robe	207	0	0		0,00%
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	208	17.743.244	13.601.305	130,45%	96,18%
2.3.	Prihodi od pruženih usluga	209	4.137	3.171	130,46%	0,02%
3.	Prihodi iz ugovora sa nepov. str. na inost. tržištu	210				0,00%
3.1.	Prihodi od prodaje robe	211	0	0	0,00%	0,00%
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	212	0	0		0,00%
3.3.	Prihodi od pruženih usluga	213	0	0	0,00%	0,00%
B.	Ostali prihodi i dobici	214	701.483	1.416.489	49,52%	3,80%
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine	215			0,00%	0,00%
2.	Dobici od finansijske imovine	216			0,00%	0,00%
9.	Finansijski prihodi	247	237.719	540	44022,04%	1,29%
10.	Ostali prihodi i dobici	251	358.972	1.259.171	28,51%	1,95%
C.	Ukupno prihodi	252	18.448.864	15.020.965	122,82%	100,00%

Zapažanja:

- Prihodi se priznaju na akrealnoj osnovi po vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje umanjena za iznos svih utvrđenih popusta i iznosa naplaćenih u ime treće strane (iznos obračunatog PDV-a). Prihod od prodaje proizvoda i usluga se priznaje kada su proizvod ili usluga isporučeni i prihvaćeni od strane kupca.

U obračunskom periodu 2022. godine, POSLOVNI PRIHODI iznose 17.747.381 KM, što je 96,2% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi prihodi imaju POVEĆANJE za 4.142.905 KM ili 30,5 %.

-U obračunskom periodu 2022. godine, najveći prihodi su : Prihodi od prodaje gotovih proizvoda na domaćem tržištu (AOP 208), u iznosu od 17.743.244 KM, što je 96,2% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 4.141.939 KM ili 30,45 %.

-Na drugom mjestu po veličini su : Ostali prihodi i dobici (AOP 251), u iznosu od 358.972 KM, što je 1,9% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 900.199 KM ili 71,5 %.

U slijedećoj tabeli prikazat ćemo ostvarene prihode u 2022.g. u odnosu na planirane.

Tabela 13.1. Ostvareni prihodi u 2022. godini u odnosu na planirane u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka za AOP	Ostvareno 2022. godina	Plan za 2022.g	Indeks
	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)	201	17.747.381	14.689.174	120,82%
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)	247	237.719	540	44022,04%
10.	Ostali prihodi i dobici	251	358.972	639.053	56,17%
	Ukupno		18.344.072	15.328.767	119,67%

Komparacijom sa planiranim vrijednostima pojedinačnih kategorija prihoda po Planu poslovanja za 2022.godinu zaključujemo da su ostvarene pozicije poslovnih prihoda veće u odnosu na planirane. Ostvareni neposlovni prihodi također najvećim dijelom nisu predviđeni Planom poslovanja za 2022.godinu.

- Preporuka vezano za preispitivanje i izmjene i dopune Plana poslovanja vrijedi i za kategoriju prihoda.
- Odbor za reviziju skreće pažnju Upravi na poštivanje principa korporativnog upravljanja, koja su propisana za dionička društva, na obavezu finansijskog izvještavanja dioničara putem službene stranice Društva, kao i na obavještenja za ostale korporativne radnje koje trebaju biti objavljene na službenoj stranici Društva. Odbor za reviziju je i u prethodnom periodu upozoravao da je neophodno da se poštuju pravila korporativnog upravljanja. Troškovi reklame u budućem periodu trebala bi biti usmjerena na redizajn web stranice, itekako bitan instrument informisanja javnosti, finansijsko izvještavanje, društvena i korporativna odgovornost, javne nabavke, javni oglasi, konkursi i ostale bitne informacije za dioničare, investitore, javnost, kao i goodwill u vidu reputacije Društva.

Odmjeravanje i priznavanje rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti riziku budućih obaveza koje se odnose na sudske sporove Društva temelji se na procjenama koje su bazirane na vjerovatnoći nastanka negativnog ishoda i određivanje nivoa iznosa potrebnog za konačno sudsko poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupcima procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od inicijalno procijenjenih. Iz tog razloga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili vanjskih saradnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Finansijski rezultat perioda (Klasa 7/prenos na Klasu 3)

Ostvareni finansijski rezultat – dobit od neprekinutog poslovanja iskazana je u Bilansu uspjeha za period od 01.01. do 31.12.2022.godine na poziciji AOP 310 u iznosu od **1.794.787 KM**, što je **216,11% više** od ostvarene dobiti u istom razdoblju prethodne godine.

UKUPNI REZULTAT iskazan je u Bilansu uspjeha za period od 01.01. do 31.12.2022.godine na poziciji AOP 332 u iznosu od **1.641.989 KM**.

U narednoj tabeli dat je uporedni analitički pregled finansijskog rezultata za izveštajnu i prethodnu godinu:

Tabela 14. Finansijski rezultat perioda

u KM

Redni broj	Pozicija	Oznaka za AOP	2022. godina	2021. godina	Indeks
C.	Ukupno prihodi	252	18.448.864	15.020.965	122,82%
F.	Ukupno rashodi	309	16.654.077	14.453.187	115,23%
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	310	1.794.787	567.778	316,11%

Redni broj	Pozicija	Oznaka za AOP	2022. godina	2021. godina	Indeks
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	310	1.794.787	567.778	316,11%
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	311	0	0	0,00%
I.	Porez na dobit	312	152.798	36.159	422,57%
1.	Tekući porez na dobit	313	216.719	0	0,00%
2.	Odgodeni porez na dobit	314	-63.921	36.159	-176,78%
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine	315	176.679	94.701	186,57%
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine	316	153.323	202.268	75,80%
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza	317	20.110	166.024	12,11%
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza	318	107.387	22.298	481,60%
J.	Dobit iz redovnog poslovanja	319	1.641.989	531.619	308,87%
P.	UKUPNI REZULTAT	339	1.641.989	531.619	308,87%

Zapažanja:

- Raspored finansijskog rezultata vrši se u skladu sa odlukama organa upravljanja, a u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Računovodstvenim politikama Društva. Društvo nema nepokrivenih gubitaka iz ranijeg perioda.

VANBILANSNA EVIDENCIJA (Klasa 8)

U skladu sa MRS—om 10 – Događaji nakon izvještajnog perioda, poslovni događaji koji sami po sebi nemaju ili još nemaju direktan uticaj na sredstva i izvore sredstava, ali koji u budućnosti mogu dovesti do takvih uticaja evidentiraju se vanbilansno (u okviru konta klase 8)

Vrijednost vanbilansne evidencije iskazana je u Bilansu stanja na dan 31.12.2022.godine na poziciji AOP 061 i 150 u iznosu od **9.472.470 KM**, što je za **160.758 KM više** u odnosu na vrijednost vanbilansne evidencije prethodne godine.

Vanbilansno su evidentirani:

- Nabavna vrijednost stalnih sredstava od kojih se ne očekuje korist u iznosu od 3.800.722 KM,
- Primljeni avali i garancije od pravnih lica u ukupnom iznosu od 760.990 KM, a odnose se na:

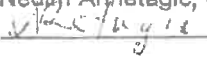
- a) Bankarska garancija od firme Terakop udarskog za izvršenje ugovora u iznosu 149.058,00 KM sa rokom važenja do 06.04.2023.godine.
 - b) Mjenica od firme Tikor d.o.o. Tuzla, sa klauzulom bez protesta, za kvalitet ugovorenih i izvedenih radova i otklanjanje nedostataka za sve radove u trajanju od 5 godina ugovora u iznosu 4.576,20 KM,
 - c) Garancija uzeta od firme Tehnopetrol d.o.o Tuzla u iznosu 87.320 KM, sa rokom važenja do 23.01.2024.godine.
 - d) Garancija uzeta od firme Mining&Drilling d.o.o Gračanica za uredno izvršenje ugovora u iznosu 541.798 KM, sa važenjem do 31.12.2023.godine.
 - e) Garancija uzeta od firme Terakop d.o.o. Živinice za uredno izvršenje ugovora izdata od NLB banke d.d. Sarajevo, sa rokom važenja do 01. aprila 2023. godine u iznosu 135.689,46 KM, sa rokom važenja do 01.04.2023.godine.
 - f) Garancija uzeta od ERING Gračanica u iznosu 3.306,06 KM, sa rokom važenja do 31.07.2023.godine.
- Dati avali, garancije i druga jemstva drugim pravnim licima u ukupnom iznosu od 4.750.000 KM, a odnosi se na:
- a) garanciju u iznosu 4.600.000 KM sa važenjem do 31.marta 2023.godine po osnovu dugoročnog kredita dobivenog od Vlade TK, a koji je dat putem NLB banke d.d. Sarajevo, uz uslov da se kredit vraća u skladu sa anuitetnim planom i
 - b) garanciju u iznosu 150,000 KM za uredno izmirenje obaveza prema Ministarstvu Industrije, energetike i rudarstva TK po Ugovoru o koncesiji, izdate od Sberbank d.d. Sarajevo. Garancija se obnavlja svake godine sa važenjem do kraja 2023.godine.

ODBOR ZA REVIZIJU
Rudnik soli „Tušanj“ d.d. Tuzla

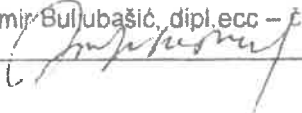
Selma Delić, dipl.ecc – predsjednik

Nedim Ahmetagić, dipl.ecc – član

Samir Buljubašić, dipl.ecc – član

Broj: OR-07/23

Tuzla, 26.05.2023. godine